

Leesvoer uit de regio

Het Booijink Veevoeders magazine houdt u op de hoogte van ontwikkelingen rondom de mengvoederbranche.

Booijink Veevoeders

Groot genoeg om te concurreren,
klein genoeg om u te kennen.

→ 6

Aflevergewicht bij
varkens: impact op
financiën en strategie

→ 8

Bedrijfsanalyse
op maat

*Groot genoeg om
te concurreren
en klein genoeg
om u te kennen!*

Colofon

Redactie: Vié Virtual Office Support
Opmaak: Afdeling marketing - Booijink Veevoeders

Inhoudsopgave

Het Booijink Veevoeders Magazine verschijnt vier keer per jaar. Met dit magazine informeren wij u over wat er allemaal speelt in de varkens- en rundveehouderij en brengen wij u op de hoogte van de belangrijkste facetten binnen nutritie (voersamenstelling) en grondstoffen.

Ook laten we iedere editie een medewerker aan het woord en lichten we een onderdeel van onze productie uit. Kortom, dit magazine biedt u een uniek kijkje in onze keuken.

→ **5**
Voorwoord door
Paul Booijink

→ **6**
Aflevergewicht
varkens: impact op
financiën en strategie

→ **10**
Kwaliteitsbewaking
en monsterafname

→ **8**
Bedrijfsanalyse
op maat

→ **11**
Opheldering
over soja

→ **12**
IJzer: een belangrijk
mineraal voor
gezonde dieren

→ **14**
Medewerker aan
het woord:
Rob Groot Beumer

*Heeft u vragen over een
onderwerp uit dit magazine
of wilt u over een ander
onderwerp van gedachten
wisselen? Onze specialisten
helpen u graag!*

*Info@booijinkveevoeders.nl
www.booijinkveevoeders.nl*

*'Men realiseert zich niet of onvoldoende
dat juist de boeren en agrarische
brancheorganisaties, altijd werken in
harmonie met de natuur.'*

Impact van menselijk handelen op Biodiversiteit

Giel Booijink

Paul Booijink

Biodiversiteit is momenteel een veelbesproken onderwerp en wordt door groene idealisten gebruikt als middel om de landbouw in lijn te brengen met hun ideaalbeeld. Deze idealisten hebben doorgaans weinig ervaring met het zorgen voor dieren, behalve dan misschien huisdieren, en ze zijn niet betrokken bij voedselproductie. Maar waarom is biodiversiteit nu zo'n belangrijk onderwerp voor hen?

De relatie tussen mensheid en natuur heeft altijd al gevolgen gehad voor biodiversiteit. Een treffend voorbeeld hiervan is het vermoedelijk onbedoelde uitsterven van mammoeten als gevolg van menselijke activiteiten. Mammoeten waren indrukwekkende zoogdieren die zich langzaam voortplantten. De mensheid jaagde op deze majestueuze wezens, niet in overdaad, maar genoeg om hun populatie gestaag te decimeren. Voor de eerste generatie mensen moet het een groot feest zijn geweest om een mammoet te vangen. Drie generaties later was het een traditie geworden en bij de vierde generatie waren er geen mammoeten meer te vinden. Het uitsterven voltrok zich snel en niemand was opzettelijk schuldig. Als we ons destijds bewust waren geweest van de gevolgen, hadden we ongetwijfeld actie ondernomen om deze prachtige dieren te beschermen. Helaas was het een kwestie van onwetendheid die zich over de generaties heen uitstrekte.

Gelukkig leven we nu in een tijdperk waarin we steeds meer kennis vergaren. We doen voortdurend onderzoek, maar dit brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee voor de samenleving en in dit geval met name voor onze boeren. Een klein deel van de samenleving beschuldigt hen en de agrarische brancheorganisaties van allerlei milieuproblemen en houdt hen hiervoor verantwoordelijk, zonder de feiten te kennen. Ze realiseren zich niet of onvoldoende dat juist de boeren en agrarische brancheorganisaties, altijd werken in harmonie met de natuur. Het zou hen goed doen om de feiten te kennen, die onder andere te vinden zijn op www.ourworldindata.org/biodiversity

Biodiversiteit is een eigenlijk heel subjectief. Plaats het in een andere context en vraag je dan eens af: Is het heel erg als muggen niet meer bestaan? Zo ja, hoeveel muggen zouden dan moeten blijven bestaan? Moeten ze overal aanwezig zijn of alleen in dierentuinen? Moeten we muggen een beschermde status geven? Mag je dan nog een mug doodslaan?

En hoeveel biodiversiteit is er eigenlijk nodig? Wat kunt u als boer zelf doen om de biodiversiteit te beschermen? Misschien zijn er andere benaderingen dan wat de Europese Unie momenteel lijkt te doen. Een interessant perspectief komt van de University of Cambridge: landbouw moet een zo hoog mogelijke productie realiseren, zodat er meer land beschikbaar blijft voor natuurlijke habitats. Zie www.cam.ac.uk/stories/landsparing

Het gevaar van groene idealisten is dat ze elke soort plant of dier willen beschermen, ongeacht de kosten, en streven naar grote, stabiele populaties. Echter, er moeten wel afwegingen worden gemaakt. Hoe geven we vorm aan dit debat? Wat zijn de spelregels? Dit zijn de grote uitdagingen waar onze brancheorganisaties de komende jaren voor staan. De gewone burger wil namelijk helemaal geen levensgevaarlijke wolven in Nederland, ondanks dat we allemaal streven naar biodiversiteit. Welke richting we uiteindelijk zullen inslaan, is onbekend, maar het is belangrijk om kennis te nemen van dit potentiële probleem.

Paul Booijink
Directeur

Aflevergewicht varkens: impact op financiën en strategie

Robert Kuiphuis
Specialist varkenshouderij

'We hebben een tool ontwikkeld waarmee een saldovergelijking kan worden gemaakt tussen verschillende afleverstrategieën.'

In de varkenshouderij is er door de jaren heen een stijgende trend te zien in de aflevergewichten van vleesvarkens. In 2022 bedroeg het gemiddelde geslacht gewicht ongeveer 101 kg per varken, terwijl dit in 2017 nog rond de 97 kg lag. De afgelopen jaren is dit deels veroorzaakt door de perikelen rondom de coronapandemie, waardoor de geslacht gewichten van afgeleverde dieren zijn toegenomen.

Maar wat is nu de financiële impact van lichter of zwaarder afleveren op het saldo? Uit de Kengetallenspiegel van Agrovision, gebaseerd op de resultaten van 2022, lijkt het erop dat bij zwaarder afleveren de omzet en aanwas min voerkosten per gemiddeld aanwezig vleesvarken lager zijn (ongeveer €5,- minder per geslacht gewichtseenheid) in vergelijking met veel lichter afleveren (aflevergewicht van 96,5 kg versus 101,6 kg per dier). Het is echter belangrijk om te benadrukken dat deze uitkomst niet volledig vergelijkbaar is op bedrijfsniveau. In de Kengetallenspiegel

is namelijk geen onderscheid gemaakt tussen het afleveren van gelten en beren en gelten en borgen, noch tussen wel of geen Beter Leven-keurmerk.

Daarom is het raadzaam om voor elke individuele situatie een berekening te maken van welke afleverstrategie interessanter is voor het eigen bedrijf.

Tool saldovergelijking

Team varkenshouderij van Booijsink Veevoeders heeft een tool ontwikkeld waarmee een saldovergelijking kan

worden gemaakt tussen verschillende afleverstrategieën. Belangrijk hierbij is welke uitgangspunten worden gehanteerd als input voor de berekening. Wordt er bijvoorbeeld uitgegaan van een langjarige biggenprijs van circa €50,- of de huidige biggenprijs? Hetzelfde geldt voor de voer- en varkensprijzen. Ook de voorwaarden van het slachtmaske waarin wordt afgeleverd en de bijbehorende gewichtskortingen spelen een rol. Bij het afleveren van gelten en beren zal eerder sprake zijn van een gewichtskorting dan bij het afleveren van gelten en borgen.

Voerwinst

Over het algemeen geldt dat het zwaarder afleveren van vleesvarkens gepaard gaat met een hogere voederconversie en een hogere gewichtskorting, wat op het eerste gezicht ongunstiger lijkt. Dit komt ook naar voren in de cijfers van Agrovision. Echter, bij het prijspeil van mei 2023 (biggen ongeveer €100,- per stuk en vleesvarkens €2,20/kg geslacht gewicht) en de huidige voerprijzen blijkt het op jaarbasis geen verschil te

maken in voerwinst per plaats. Bij deze uitgangssituatie is rekening gehouden met een verschil in gewichtskorting van 2 cent per kg geslacht gewicht, waarbij vergeleken is tussen aflevergewichten van 98,0 kg en 103,0 kg.

Resultaat bedrijfssaldo op lange termijn

Als wordt gerekend met de langjarige cijfers uit de KWIN (Kwantitatieve Informatie Veehouderij), kan geconcludeerd worden dat zwaarder afleveren nadelig is voor het bedrijfssaldo. Het juiste aflevergewicht voor uw bedrijf hangt dus af van vele factoren, en het streven is om tot een optimalisatie van uw bedrijfsresultaten te komen.

Uw voorlichter bij BooiJink Veevoerders kan samen met u de rekentool doornemen om te bepalen welke afleverstrategie interessant is voor uw bedrijf. We begrijpen dat het maken van de juiste keuzes omtrent aflevergewicht cruciaal is voor uw financiële succes en helpen u graag om deze beslissingen te onderbouwen.

'Zwaarder afleveren kan nadelig zijn voor het bedrijfssaldo.'

Bedrijfsanalyse op maat

De meeste veehouders hebben een vaste manier van bedrijfsvoering, maar is dit wel de beste? Na verloop van tijd kan er bedrijfsblindheid ontstaan. Om dit te voorkomen en uw bedrijfsproces te optimaliseren is het verstandig de huidige werkwijze eens onder de loep te nemen en een nieuwe analyse te maken.

Wij brengen op een eenvoudige manier uw bedrijfsprocessen in beeld, geven we u inzicht in verbeterpunten en kunt u direct aan de slag om deze punten

aan te pakken. Een andere kijk op vaste werkwijzes, kunnen aanzienlijke voordelen opleveren voor uw bedrijf.

Raymond Hoppen
Specialist
rundvee

'Neem je huidige bedrijfsproces eens goed onder de loep. Er zijn altijd verbeterpunten te vinden.'

Aan de slag

Tijdens een bedrijfsanalyse doorlopen we de volgende belangrijke punten:

→ **1 Beoordeling van de kwaliteit en snelheid van vertering van de ruwvoeders die op dat moment worden gevoerd.**

We constateren vaak grote verschillen in kwaliteit en verliezen aan energie en eiwit als gevolg van schimmels, mycotoxines en broei. Verder is het droge stofgehalte van zowel de afzonderlijke voeders als het totale rantsoen belangrijk.

→ **2 Evaluatie van de laadvolgorde van het te mengen voer (als u een voermengwagen heeft) en hoe dit aan het voerhek wordt gelost.**

Dit brengen we visueel in beeld met behulp van een schudbox.

→ **3 Observatie.**

We observeren de reacties van de dieren op het voer en hoe ze ermee omgaan.

→ **4 Gebruik van een mestzeef.**

We gebruiken een mestzeef die is verdeeld in drie delen, zodat we kunnen zien waar de vertering plaatsvindt en hoeveel restvoer er nog in de mest aanwezig is.

→ **5 Optioneel kunnen we ook kijken naar het gedrag van de dieren gedurende de nacht.**

Hiervoor zetten we een time-lapse camera in, waarmee we de dieren gedurende enkele dagen kunnen volgen. Op deze manier krijgen we inzicht in het ritme en gedrag van de dieren.

→ **6 Meten van het droge stofgehalte.**

Om te controleren of er grote afwijkingen zijn tussen het berekende rantsoen en wat er daadwerkelijk gevoerd wordt, meten we ter plekke het droge stofgehalte.

'Wat zijn de verbeterpunten en wat kan dat opleveren?'

Voerefficiëntie

Om de resultaten en saldo te verbeteren, verwerken worden de verkregen gegevens verwerkt in een voerefficiëntieprogramma. Hiermee laten we zien waar de verbeterpunten liggen en wat deze kunnen opleveren.

Met de uitkomsten van alle verzamelde informatie geven onze rundveespecialisten adviezen, waar we direct mee aan de slag kunnen gaan.

Verbeteringen worden nauwlettend in de gaten gehouden en waar nodig bijgestuurd.

Kortom, een bedrijfsanalyse is zeker interessant voor ieder bedrijf. Maak een afspraak met uw vertegenwoordiger en investeer iets van uw tijd, want dat kan leiden tot aanzienlijke verbeteringen en optimalisaties in uw bedrijfsproces.

Achter de schermen bij... productie

Wij besteden veel aandacht aan het verantwoord produceren van onze producten. Daarom hebben wij de erkenning van kwaliteitssystemen zoals: GMP+, HACCP en QS.

Ook worden er monsters genomen van ieder gereed product. Deze monsters worden een half jaar bewaard.

Kwaliteitsbewaking.

Door alle kwaliteitssystemen zijn we in staat hoogwaardige voeders te leveren. Deze systemen zorgen namelijk voor een continue monitoring en sturing van onze voeders.

Daarnaast zijn we ook aangesloten bij Stichting SecureFeed en waren we medeoprichter van zijn voorloper SafeFeed om voedselschandalen zoveel mogelijk uit te kunnen bannen.

Monsterafname

Tijdens het persen van het product, worden er minimaal vier monsters genomen van het gereed product.

Deze monsters worden een half jaar bewaard, in afgesloten zakjes, zodat we altijd een half jaar terug kunnen kijken.

Opheldering over soja

Soja(schroot) heeft een 'slechte' naam gekregen bij consumenten en burgers door de kap van regenwouden, terwijl het een belangrijke grondstof is voor veevoer. Onmisbaar zelfs, omdat de eiwitten en aminozuren uit sojaschroot essentieel zijn voor de ontwikkeling van jonge dieren. Wij willen soja graag uitlichten en in een beter perspectief plaatsen.

De slechte naam is ontstaan, omdat soja(schroot) geassocieerd wordt met de kap van regenwouden in het amazone gebied. De kap van regenwouden is voor de natuur en biodiversiteit geen goede zaak, laat daar geen misverstanden over bestaan, maar de associatie met soja schroot is echter grotendeels misplaatst. Waarom? Dat leggen we graag uit.

Kap van regenwouden

De kap van regenwouden heeft niet zozeer met sojaschroot te maken. Het heeft wel te maken met de wil van de Zuid-Amerikaanse landen en burgers om hun natuurlijke rijkdommen al dan niet te beschermen. Blijkbaar heeft het voor hen momenteel geen hoge prioriteit. Ze kampen namelijk met bittere armoede, maar ook met hebzucht. Ja, op de gekapte stukken wordt sojaschroot verbouwd, maar als er geen sojaschroot zou zijn, werd er wel een ander gewas op geteeld. Goed om dat in het achterhoofd te houden.

Landbouwgrond voor sojabonen

Sojabonen worden niet alleen in Brazilië en Argentinië geproduceerd. Hoewel ze wel ongeveer 60% voor hun rekening nemen. Ongeveer 30% komt uit de Verenigde Staten en de overige 10% komt uit India, China en overige landen. Alleen in de Verenigde Staten wordt er geen regenwoud voor gekapt.

Dat 60% uit Brazilië en Argentinië komt, betekent niet dat er voor die 60% regenwouden worden gekapt. De meeste sojabonen in Brazilië en Argentinië worden namelijk op landbouwgrond aan de kusten geproduceerd. Hier hebben, net als in Europa en de VS, de bossen al 50 jaar geleden plaats gemaakt voor landbouw grond. Dit is dus geen verlies van het huidige regenwoud.

Certificering goed of niet goed?

Met certificeringen zoals RTRS soja, wordt aangegeven dat de sojabonen duurzaam verbouwd zijn en dat er in principe recentelijk geen regenwouden gekapt zijn. De boeren in Brazilië en Argentinië krijgen voor deze certificering 1 à 2 euro per ton meer voor sojabonen. Een zeer goed initiatief, aldus Booijink Veevoerders.

We moeten echter ook constateren dat, ondanks dat er op deze manier miljoenen euro's per jaar naar de Braziliaanse en Argentijnse boeren gaat, die euro's nog niet één regenwoudboom hebben gered. Zoals je hierboven hebt kunnen lezen, worden immers de meeste sojabonen verbouwd op stukken waar het regenwoud al 50 jaar geleden gekapt of afgebrand is. Het is voor de Braziliaanse en Argentijnse boer een prijstechnische afweging of de certificering opweegt tegen de opbrengst.

Waarom is RTRS certificering dan toch een goed initiatief?

Uiteindelijk zullen de Zuid-Amerikaanse landen en burgers zelf moeten beslissen of ze hun natuurlijke rijkdommen willen

beschermen. Dit kunnen ze prima zelf, ook al is er bittere armoede, criminaliteit en hebzucht. Maar extra hulp en inkomen door de certificering, is meer dan welkom en kan ruimte geven om de juiste keuzes te maken.

Wel moet de RTRS certificering nog flink verbeterd worden en opgeschaald worden. De huidige certificering is duidelijk niet afdoende om die landen en burgers te helpen om hun eigen regenwouden te beschermen.

Kortom: Sojabonen en sojaschroot staat onterecht in een negatief daglicht. Het kan de boeren en landen zelfs helpen. Ook zonder hulp vanuit het Westen.

'Ze zullen zelf moeten beslissen of ze hun natuurlijke rijkdommen willen beschermen'

Paul Booijink

IJzer: een belangrijk mineraal voor gezonde dieren

IJzer is een spooorelement dat een essentiële rol speelt in het lichaam van dieren. Hoewel het in kleine hoeveelheden voorkomt, is ijzer van vitaal belang voor de aanmaak van rode bloedcellen. Spooorelementen, zoals ijzer, zijn essentiële onderdelen van hormonen, enzymen en andere eiwitten die betrokken zijn bij de stofwisseling. Daarom is het noodzakelijk dat diervoeders voldoende ijzer bevatten.

IJzer is aanwezig in alle cellen van het lichaam. Ongeveer 60% ervan fungeert als bouwsteen van de zuurstofbindende eiwitten hemoglobine en myoglobine. Hemoglobine is een component van rode bloedcellen en is verantwoordelijk voor het transport van zuurstof door het lichaam. Myoglobine bevindt zich in alle spieren en zorgt voor de zuurstofvoorziening van de spiervezelcellen. Daarnaast fungeert ijzer als cofactor voor verschillende enzymen, waardoor ze hun functie kunnen uitvoeren. IJzer is ook nodig voor de energieproductie in lichaamscellen en de aanmaak van bindweefsel. Ten slotte draagt ijzer bij aan een normale werking van het immuunsysteem. IJzer werd bij dieren als het eerste essentiële element erkend.

'IJzer bevindt zich in alle lichaamscellen'

Gezonde dieren verkrijgen ijzer uitsluitend via hun voeding. Het mineraal komt voor in dierlijke en plantaardige producten. IJzer is er in twee vormen: heemijzer (tweewaardig ijzer) en non-heemijzer (driewaardig ijzer). Heemijzer komt alleen voor in dierlijke producten, terwijl non-heemijzer zowel in dierlijke als plantaardige producten voorkomt. Het grootste deel van het ijzer dat dieren binnenkrijgen, bestaat uit non-heemijzer.

De opname van ijzer uit de voeding vindt plaats in de dunne darm. Heemijzer wordt gemakkelijk opgenomen, aangezien deze vorm van ijzer direct door de darmwand kan passeren. Non-heemijzer moet eerst worden omgezet van driewaardig naar tweewaardig ijzer, zodat het door de darmwand kan worden opgenomen en in de bloedbaan terechtkomt. Vervolgens wordt ijzer via het bloed naar het beenmerg getransporteerd, waar het uiteindelijk wordt gebruikt voor de aanmaak van hemoglobine.

Om de ijzerbalans in het lichaam te handhaven, wordt de opname van ijzer door de darmen strikt gereguleerd. Het lichaam heeft namelijk een beperkte capaciteit om ijzer uit te scheiden. De ijzervoorraad in het lichaam en

de behoefte aan ijzer beïnvloeden de ijzeropname. Ons lichaam bevat gemiddeld 3 tot 5 gram ijzer, waarvan een kwart wordt opgeslagen in de lever, milt en het beenmerg. Wanneer de ijzervoorraad in het lichaam afneemt, neemt de opname van ijzer uit de darmen toe. De behoefte aan ijzer is onder andere afhankelijk van leeftijd, geslacht en de ijzerstatus van het lichaam. Bij een verhoogde behoefte wordt er ook meer ijzer opgenomen. Bovendien hebben verschillende stoffen in voeding invloed op de opname van heem- en non-heemijzer. Zo vermindert calcium de opname van zowel heemijzer als non-heemijzer, terwijl vitamine C de opname van non-heemijzer juist verhoogt. Ook mineralen zoals fosfor, mangaan, zink en koper spelen een rol bij de opname van non-heemijzer.

Een tekort aan ijzer leidt tot bloedarmoede. Dieren vertonen verminderde voeropname en groei, en zijn vatbaarder voor verschillende infectieziekten. Om een tekort te voorkomen, kan ijzer in verschillende vormen aan het dieet van dieren worden toegevoegd. Deze vormen hebben verschillende mate van opneembaarheid door de darmen. Anorganische vormen,

Nutritie

zoals ijzersulfaat, worden minder goed opgenomen dan organische vormen, zoals ijzerchelaat en ijzerglycine.

Een teveel aan ijzer – ook wel ijzerstapeling genoemd – is ook schadelijk voor het lichaam, omdat het de vorming van radicalen bevordert. Dit kan leiden tot schade aan weefsels en een verminderde weerstand tegen bacteriële infecties.

Het belang van ijzer als essentieel mineraal voor dieren kan niet worden overschat. Een goed uitgebalanceerd dieet dat voldoende ijzer bevat, is essentieel voor de gezondheid en het welzijn van dieren. Het zorgt voor een optimale zuurstofvoorziening, enzymatische activiteit en immuun functie. Door de juiste vormen van ijzer aan voeders toe te voegen en rekening te houden met factoren die de opname beïnvloeden, kan een gezonde ijzerstatus bij dieren worden gehandhaafd, wat bijdraagt aan hun algehele welzijn.

Fenny Bouwknecht
Nutritionist

'Een tekort aan
ijzer leidt tot
bloedarmoede.'

Medewerker aan het woord: *Rob Groot Beumer* *Specialist varkenshouderij*

Hoi Rob, hoe is het met je?

"Goed hoor. Ik ben een gelukkig mens met mijn vrouw Bianca, twee gezonde dochters én ik heb het erg naar mijn zin op het werk. Ik ben geboren en getogen op een varkensbedrijf in Heino en woon nog steeds in Heino.

In mijn vrije tijd werk ik als vrijwilliger bij de carnavalsvereniging en bij de brandweer. Ik heb genoeg te doen!"

Jij bent toch Specialist varkenshouderij?

"Ja klopt! Ik weet alles over de bedrijfsvoering van varkenshouderijen en sta klaar voor boeren die hulp nodig hebben. Ik richt me naast het voer ook veel op het welzijn van varkens. Klimaat, water, licht... allemaal factoren die ervoor zorgen dat een varken goed presteert. Dit is net zo belangrijk als voeding."

Dat is een mooie taak!

"Heel goed om inderdaad stil te staan bij het welzijn van dieren. Hoe gelukkiger en hoe beter een dier in zijn vel zit, hoe gezonder hij is.

Dan zit jij wel op je plek bij Booijink toch?

"Zeker! Door iedere dag met een team van vertegenwoordigers bezig te zijn met varkens, leren we iedere dag weer bij."

Team van varkens vertegenwoordigers?

"Naast een team van 7 rundvee specialisten heeft Booijink ook een team van acht varkens specialisten. We delen en bespreken veel met elkaar. Met z'n allen weten we heel veel en dat maakt dit werk zo leuk."

En ook heel gezellig neem ik aan?

"Ook dat. Er is de hele dag door wel reuring op de afdeling. Iedereen komt en gaat én heeft wat interessants te vertellen. Heel leuk."

*Van Rob, dan wens ik je nog veel plezier!
Maar dat gaat vast wel lukken!*

*Ik heb de Hbo-opleiding
Dier- en veehouderij gevolgd
op de Oah in dronten en heb
altijd gewerkt in het varkensbedrijf
van mijn ouders. Daar komt mijn
passie voor varkens vandaan.*

Groeten Rob

*De uitkomst van
rantsoenberekening
analyseren we graag
samen met u!*

Contact

Postbus 95
8100 AB Raalte

0572-345200
info@booijinkveevoeders.nl

booijinkveevoeders.nl